

Institutt for psykologi

Eksamensoppgave i PSY2021 – medienes publikum

Faglig kontakt under eksamen:

Tlf.: 73 59 19 60

Eksamensdato: 5. desember 2017

Eksamenstid (fra-til): 09:00-13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Ingen

Målform/språk: Bokmål

Antall sider (uten forside): 1

Antall sider vedlegg: 0

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig   **2-sidig**

sort/hvit   **farger**

skal ha flervalgskjema

Kontrollert av:

_____
Dato

_____
Sign

Oppgave 1:

Mening er et sentralt begrep i nyere publikumsforskning. Drøft hvordan ulike tradisjoner i publikumsforskningen håndterer meningsbegrepet.

Oppgave 2:

Gjør rede for de to forskningstradisjonene resepsjonsforskning og bruksstudier (uses & gratifications). Legg særlig vekt på likheter og forskjeller mellom de to tradisjonene. Drøft hvordan man med utgangspunkt i disse to tradisjonene kan si noe om bruk av sosiale medier og/eller mobiltelefon.

Oppgave 3:

I forskningen og debattene omkring medie vold og påvirkning fokuseres det ofte på atferdsmessige effekter. Gjør rede for de mest sentrale teoriene på dette området. Drøft også om det kan være andre effekter enn voldelig atferd.

Veiledning til sensorer: Psy2021

Høst 2017

Det er avgjørende at kandidaten svarer på oppgavene, og at de klarer å trekke inn teori. Det er ganske allmenne tema, så kandidatene må vise at de kan bruke innsikt de har tilegnet seg gjennom studiene, og ikke bare presentere en generell presentasjon.

Oppgave 1:

Mening er et sentralt begrep i nyere publikumsforskning. Drøft hvordan ulike tradisjoner i publikumsforskningen håndterer meningsbegrepet.

En pensumnær oppgave som fordrer kjennskap til de ulike tradisjonene, hvor Cultural Studies og resepsjonsforskning er de mest sentrale i denne sammenheng.

Andre relevante tema kan være:

- Publikum som passive mottakere eller aktive tolkere.
- Effektforskningens lineære stimulus-respons-modell, hvor avsenders budskap/mening er identisk med den publikum oppfatter.
- Literary Criticism – denne har vi ikke brukt mye tid på, bare så vidt nevnt at de konsentrerer seg om tekstanalyse og implisitte lesere, og hva det sier om hvor mening oppstår.
- Etnografisk publikumsforskning – kontekst.
- Kulturell bakgrunn.

Oppgave 2:

Gjør rede for de to forskningstradisjonene resepsjonsforskning og bruksstudier (uses & gratifications). Legg særlig vekt på likheter og forskjeller mellom de to tradisjonene. Drøft hvordan man med utgangspunkt i disse to tradisjonene kan si noe om bruk av sosiale medier og/eller mobiltelefon.

- Bruksforskning: Ser publikum som aktiv i betydning selektivt bruk. Vektlegging av behov. Bør diskutere behovsbegrepet og kritikken mot bruksstudiene.
- Resepsjonsforskning; vektlegging av tolkning, rutiner for mediebruk i dagliglivet, sosiale relasjoner. En ganske rett fram sammenligningsoppgave.
- I drøftingen skal de se på hvordan innsikt fra begge tradisjonene kan benyttes for å analysere publikums bruk av sosiale medier og/eller mobiltelefon.

Oppgave 3

I forskningen og debattene omkring medie vold og påvirkning fokuseres det ofte på atferdsmessige effekter. Gjør rede for de mest sentrale teoriene på dette området. Drøft også om det kan være andre effekter enn voldelig atferd.

Relevante tema og teorier:

Effektforskning;

- Stimulus-respons, injeksjonsnål.
- Kultivasjonsteori: Vedvarende eksponering til TV innhold har små men signifikante effekter på hvordan publikum oppfatter verden.

Sosial læringsteori:

Publikum ser voldshandlinger i media, og senere, som et resultat av denne eksponeringen, så oppfører de seg mer voldelig enn det de ellers ville gjort. Modell-læring kan skje på følgende vis:

- Observasjonslæring
- Disinhibitering
- Affektiv endring
- Albert Bandura sine 'bobo-doll' studier fra 1960 årene: imiteringseffekter.

Betingingsteori (Behaviorisme):

- Sensitisering (følsomhetsøkning):
- Desensitisering (tilvenning):

Type effekter:

- Atferdseffekter: Handlinger blir gjennomført etter å ha sett tilsvarende i media.
- Holdningseffekter: Hvilke vedvarende tankemønstre som farger vår oppfattelse av miljøet.
- Kognitive effekter: Refererer til hva vi tenker på og hvordan medieinnhold blir bearbeidet.
- Fysiologiske effekter: De kroppslige forandringene som skjer gjennom eksponering til ulikt medieinnhold.
- Skille mellom kortidseffekter, langtidseffekter, utilsiktede, tilsiktede, indirekte og direkte effekter.
- Bushman & Anderson; Hevder det er en klar sammenheng mellom medie vold og aggresjon blant barn.

- Karen Boyle: Mener viktigere faktorer blir glemt når det legges for stor vekt på medieviolence som årsak.

I drøftingen bør de gå inn på andre mulige effekter av medieviolence enn voldelig atferd. Det kan være: Kognitive effekter, følelsesmessige, verdensanskuelse (for eksempel om man oppfatter verden som mer voldelig), frykt, synet på konfliktløsning osv..